

Reedukace sluchu a sluchová výchova

Reedukace sluchu

...„souhrn speciálně pedagogických postupů, jimiž se zlepšuje a zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce“... (Janotová, 1996, s.5)

- u SP dítěte je nutné rozvinout (někdy dokonce vyvinout) schopnosti **auditivního vnímání** a vybavit ho **akustickými zkušenostmi**

Dělení způsobu reedukace

- podle počtu osob (individuální, skupinová)
- podle věku (včasná, předškolního věku, školního věku, dospělých)
- podle stupně vady (neslyšící, zbytky sluchu, nedoslýchaví, ohluchlí)
- reedukace u osob s CI
- podle účasti receptorů – **monosenzoriální (uni)**
(bisenzoriální)
multisenzoriální (poly)
- **Monosenzoriální přístup** – mluvení do ucha, kdy se dítě učí rozeznávat samohlásky, pak teprve využití sluchadel » vždy bez odezírání!!!
Představitelé: Wedenberg (Švédsko), Schmidt-Giovannini (Švýcarsko)
- **Multisenzoriální přístup** – komplexnost smyslového vnímání – součinnost analyzátoru sluchového a zrakového
Představitelé: Sovák, Janotová, reflexivní metoda mateřské řeči Van Udena (Holandsko)

Předpoklady pro úspěšnou reedukaci sluchu (Janotová, 1996, s. 6)

- Kvalitní sluchadlo
- Vzdálenost při komunikaci
- Vyšetření sluchu (vhodné diagnostické metody)
- Diagnóza dítěte (další přidružené postižení)
- Motivace a spolupráce rodiny

Obecné podmínky sluchové výchovy

- opětovné působení zvukového podnětu
- spojování s významem se musí dít v určitých časových vztazích, musí docházet k součinnosti první a druhé signální soustavy
- základní podnět musí být dostatečně silný
- mozek musí být v bdělém stavu, nesmí být zaujat jinou činností či oslaben únavou
- způsob reedukace musí respektovat psychické a fyzické možnosti jedince

Co je cílem sluchové výchovy?

- prevence ohluchnutí, oněmění a vznik posunkové řeči u dítěte (podle van Udena)
- dosažení srozumitelného hlasového projevu
- recipování i produkování mluvené řeči prostřednictvím psaného textu
- chápání mluvené řeči prostřednictvím vizuální percepce
- vnímání a korigování mluvené řeči pomocí zachovalých zbytků sluchu (Pulda, 1999, s. 19)

Fáze sluchové výchovy – detekce, diskriminace, identifikace, porozumění

Stupně obtížnosti her a cvičení dle způsobu jejich provádění

1. dítě vidí předmět či obrázek, o němž se mluví – optimální podmínky pro poslech i odezírání
2. dítě nevidí předmět či obrázek, o němž se mluví – dovídá se něm pouze na základě odezírání a poslechu
3. dítě se již spoléhá pouze na sluch (dle úrovně sluch. vnímání dítěte)
4. dítě je v prostředí, kde jsou záměrně zhoršené akustické podmínky
5. dítě poslouchá řeč z magnetofonu, reproduktoru PC či z rozhlasu (poslech reprodukované řeči)

Metody práce se SP

- **audioorální systém** – reprezentovaný mluveným jazykem majoritní slyšící společnosti
- **vizuálněmotorický systém** – zastoupený především znakovým jazykem, znakovým jazykem a prstovými abecedami